

Perhehoito osana omaishoitoa Oulunkaarella

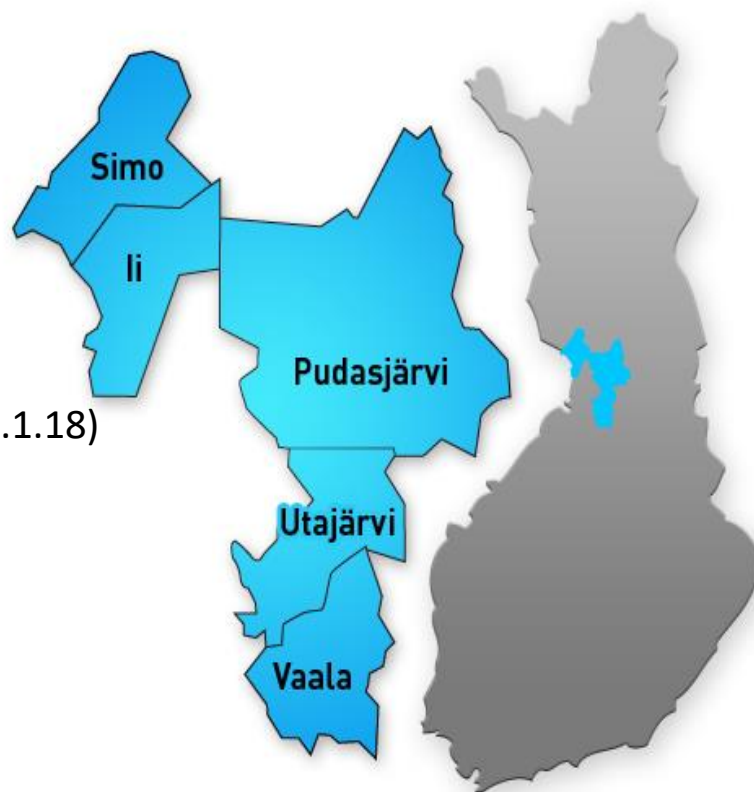

Sari Vitikka 19.9.2018

Oulunkaari - Hyvinvointia ihmistä lähellä

- Viisi kuntaa yhteistyössä
- Noin 1200 monialaista osaajaa
- 27 400 kuntalaista
- Talousarvio 122 M€
- Palvelut:
 - Sosiaali- ja terveystalvelut
 - Elinkeinojen ja alueen kehittäminen
 - Kuntapalvelutoimisto

Asukkaita yht. 27 407

Ii	9666 (+Jakkukylä osaliitos 1.1.18)
Pudasjärvi	8399
Simo	3296
Utajärvi	2907
Vaala	3139

Omaishoitajia yht 266 1-8/2018

Omaishoidettavia yht 271 1-8/2018

Mitä perhehoito on?

- Ympäri- tai osavuorokautisen hoivan ja muun huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.
- Pitkäkestoista (toistaiseksi) tai määräaikaista, myös sijaisvanhemmuus
- Perhehoidon vahvuuksia ovat mahdollisuus perheenjäsenyyteen ja läheisiin ihmissuhteisiin, pysyvyys, jatkuvuus, koti elinympäristönä

“No, ei tämä ainakaan oo semmosta laitoshoidoa, jotta tämä on niin kuin omassa perheessä oisin vain. Jotta siitä tämä on oikein hyvä ja täällä huolehditaan oikein niin kuin perheenjäsenistä. Paljonhan se riippuu sitten tuota hoitajasta. Ne ovat ainakin täällä hirveen ystävällisiä ja hyviä ihmisiä ja huolehtivat jokaisesta.”

Kenelle perhehoitoa?

- Perhehoidossa voidaan hoitaa lapsia, nuoria, kehitysvammaisia ja vammaisia henkilöitä, ikäihmisiä ja mielenterveyskuntoutujia
- Perhehoitoa käytetään eniten lastensuojelussa
- Perhehoidolla voidaan tukea omaistaan hoitavia mm omaishoidon vapaiden muodossa tai akuuttiapuna.
- Perhehoito voi tarjota mahdollisuuden tuettuun kotiutumiseen esim. pitkän osastojakson jälkeen.

Lastensuojelun perhehoito

- Lastensuojelun perhehoidosta tuli sijaishuollon ensisijainen hoitomuoto 1.1.2012 alkaen.
- Kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista (17 664) 40 % (7109) on perhehoidossa (THL 2015)
- Perhehoitoa käytetään sekä lastensuojelun avohuollon tukitoimena että sijaishuoltona huostaan otetuille lapsille ja nuorille. Perhehoito voi myös olla osa nuoren jälkihuoltoa 21 ikävuoteen saakka.

Vammaisten henkilöiden perhehoito

- Perhehoito on vammaisen lapsen, nuoren, aikuisen tai ikääntyneen hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan tai hoidettavan kodissa

Ikäihmisten perhehoito

- Uusin perhehoidon muoto, joka vahvistuu ja laajenee
- Yhteisöllisyyttä, yhdessä tekemistä ja kokemista, hoivan ja huolenpidon perustana.
- Perhehoito voi olla jatkuvaa, jolloin ikäihminen saa tarvitsemansa hoivan ja huolenpidon mahdollisesti vuosien ajan
- Lyhytaikainen ympäri-tai osavuorokautinen perhehoito tarjoaa mm. mahdollisuuden omaishoidon sijaishoittoon tai tukeen toipilasaikana ennen kotiutumista sairaalahoidon jälkeen.

Mitä perhehoito on?

- Perhekoti on **yksityiskoti**, jossa annetaan perhehoitoa
 - kunta arvioi ja hyväksyy kodin soveltuvuuden perhehoitotoimintaan
- Hoidettavien määrä:
 - perussäädös 7 § : 1-4 henkilöä
 - poikkeamissäädös 9 § : >4 aikuisikäistä: suhteutettava perhehoitajien lukumäärään
 - Omat alle kouluikäiset ja muut erityistä hoitoa tarvitsevat huomioidaan hoidettavien määrässä
- Perhehoitaja – perhehoitoa antava henkilö
 - Perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa.
 - Ennakovalmennus ennen toimeksiantosopimuksen tekemistä.
 - Kunta hyväksyy perhehoitajan

Mitä perhehoito on?

- Perhehoidon myöntäminen perustuu sosiaalihuoltolakiin.
- Sijoituspäätöksen perhehoitoon tekee kunta.
- Kunta ja perhehoitaja tekevät toimeksiantosopimuksen
 - Kunta maksaa hoitopalkkion ja kulukorvauksen.
 - Ei ole työsuhde eikä toimeksiantosuhteinen perhehoitaja ole yrittäjä.
- Kunta tukee perhehoitajaa tehtävässään sekä valvoo perhehoidon laatua.

Miten perhehoitajaksi?

- Ennakovalmennus
- Ennakovalmennukseen hakeutuessa ei tarvitse vielä tietää onko minusta perhehoitajaksi
- Perhehoitajien valmennukseen on jatkuva haku.
- Ennakovalmennus koostuu
 - 6 ryhmätapaamisesta (yht. 25 h),
 - Kotitehtävistä
 - Kotikäynnistä
 - Yhteisestä arvioinnista

Ennakkovalmennuksen tarkoitus ja tavoite

- Taata jokaiselle tasavertainen mahdollisuus päästä hyvin valmentautuneeseen perheeseen.
- Antaa perhehoitajuutta harkitseville perheille mahdollisuus saada ennalta riittävästi tietoa tehtävästä.
- Voivat tehdä tietoon perustuvan päätöksen perhehoitajaksi ryhtymisestä.
- Taata hyvä hoito ja huolenpito
- Perhehoitajalla on riittävästi tietoja ja taitoja vastata hoidettavan yksilöllisiin tarpeisiin ja tehdä yhteistyötä muiden ihmisten kanssa.

Perhehoito Oulunkaarella

- Oulunkaarella on järjestetty jo 4 eri perhehoidon valmennusryhmää, jotka on toteutettu perhehoitajien yhteishakuna. (min 5 osallistujaa.)
- Osallistujia eri Oulunkaaren kunnista 10-12 hlöä. Mukana perhekuntia.
- Viimeisin 02/2018 oli ennakkovalmennus oli yhteinen vanhus- ja perhepalveluiden perhehoitoon.

Perhehoito Oulunkaaren alueella

- Ikääntyneiden perhehoitajia kesällä 2018 Oulunkaaren alueella
 - Perhehoitajaksi hyväksytyjä henkilöitä 28, joista kotitalouksia 18.
 - Pitkäaikaishoidossa oli 10 asukasta ja lyhytaikaispaikkoja 9.
 - Sijaishoitajiksi ilmoittautuneita oli 9 hlöä.
- Perhepalveluissa pitkä- tai lyhytaikaissijoituksissa sekä tukiperheinä yhteensä 13 kotitaloutta.
- Palveluiden piirissä 1-8/2018 oli 26 asiakasta ja hoitopäiviä 3075 päivää.

Perhehoitajan valmiudet

1. Tukea hyvän elämän toteutumista
2. Tukea kehitystä ja toimintakykyä voimavaralähtöisesti
3. Tukea perhesuhteita ja yhteydenpitoa muihin läheisiin
4. Tehdä yhteistyötä
5. Sitoutua perhehoitajan tehtävään

Perhehoitajan asema

Oikeudet ja velvollisuudet määritellään toimeksiantosopimuksessa

- * **Perhehoitajan tuki**

Ennakovalmennus, perhehoidosta vastaavan henkilön ja kotihoidon antama tuki, täydennyskoulutus, työnohjaus, vertaisryhmätoiminta, vapaiden mahdollistaminen, Aslak-kuntoutus jne.

- * **Perhehoitajan sosiaaliturva**

Eläketurva KVTEL (eläkettä karttuu hoitopalkkiosta), sairausturva yleisen sairausturvan mukainen

- * **Vakuutukset**

Kunta/kuntayhtymä ottaa perhehoitajalle lakisääteisen tapaturmavakuutuksen.

Oikeus saada perhehoidon kannalta välttämättömät tiedot.

Elinikäinen salassapitovelvollisuus

Perhehoidon organisointi Oulunkaarella

- **Palvelujohtaja**
 - Johtaa, vastaa pitkäaikaisista sijoituksista
- **Perhehoidon yhteyshenkilö**
 - Koordinoi, kehittää, vastaa Oulunkaaren kokonaisuudesta
- **Jäsenkuntien perhehoidon vastuutyöntekijät**
 - Tukee ja valvoo perhehoitajaa, vastaa lyhytaikaisista sijoituksista ja toimeksiantosopimuksista

Ajatuksia perhehoidosta, asiakkaat/omaiset

Oulunkaarella huhtikuussa 2016

Minulle kokemukset
perhehoidosta ovat positiiviset.
Miehelläni on nyt hyvä koti.

Kodinomainen
hoitopaikka, jossa
ikäihminen huomioidaan
omine tarpeineen.

Leenan asuessa vielä yksin kotona,
tykkäsi tehdä ulkotöitä kotona mm.
pikkupuiden latomista. Nyt
hoitokodissa saa osallistua arjen
askareisiin. Perhehoito ei ole
laitosmaista.

Hyvä kohtelu ja
kodinomainen paikka.
Tunne, että on
perheenjäsen.

Ajatuksia perhehoidosta, hoitajat

Kun kuuntelee asiakkaita ja omaa kokemusta, olen sitä mieltä, että tällainen hoitomuoto saisi lisääntyä laajalle.

Joku on aina läsnä ja päivä mennään ilman isommasti kelloa katsoen :)

Suurin kiitos ollut se, kun asiakas ja omaiset olleet tyytyväisiä.

Perhehoidossa pystyy ylivoimaisesti parhaiten ottamaan huomioon hoidettavan tarpeet, persoonan ja yksilöllisyyden.

Perhehoidon toimintaohje

- Hallinnollinen päätös siitä miten kuntayhtymä toteuttaa perhehoitoa
- Sisältää perhehoidon toimintakäytännöt
- Toimii uuden työntekijän yhtenä perehdytyksen välineenä
- Osa laadunvarmistusta
- Sisältää mm. lainsäädännön, tarkoituksen ja tavoitteen, organisaation ja vastuuhenkilöt, muodot, määrittävät sopimukset ja suunnitelmat, maksettavat korvaukset, perhehoitajan vapaapäivät ja perhehoitoon sijoitetun aseman

Perhehoidon tuki

- Taloudellinen tuki
 - hoitopalkkio, perhehoidosta aiheutuvien kustannusten korvaaminen, käynnistämiskorvaus
- Ammatillinen tuki
 - ennakkovalmennus, täydennyskoulutus jne
- Emotionaalinen tuki
 - yhteydenpito perhehoitajaan, vertaistuki jne
- Käytännön apu
 - esim. ns. kiertävä perhehoitaja, hyvinvointi – ja terveystarkastukset

Tuesta sovitaan **toimeksiantosopimuksessa**; vastuuhenkilö

Perhehoitajan tuki

Kunnan järjestämismvastuulla:

- Kunta vastaa perhehoitajalle annettavasta valmennuksesta, työnohjauksesta sekä täydennyskoulutuksesta
- Vastuutyöntekijän nimeäminen
- Riittävä mahdollisuus saada tukea ja tavata vastuutyöntekijää
- Vapaan määrä ja järjestäminen, muu käytännön apu
- Hyvinvointi – ja terveystarkastukset
- Kirjataan toimeksiantosopimukseen

Järjestölähtöinen tuki

- Alueellinen perhehoitajien yhdistys
- Alueellinen vertaistuki
- Perhehoitoliiton järjestämä tuki
- Perhehoitoliiton valtakunnalliset koulutus- ja vertaistukipäivät
- Perhehoitoliiton valtakunnalliset ikäihmisten perhehoidon koulutuspäivät

Mielekäs elämä kotona

Kiitos!